

EKOPRODUCENT

- det glada gängets
val. Ekologiskt.
Helt naturligt.

LANDSBYGD 2020

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Funderar du på nya alternativ?

Det skulle vara trevligt med nya utmaningar. Något där man ser utvecklingen.

Vad borde man producera för att få bättre lön för sitt arbete?

Användningen av bekämpningsmedel bekymrar mig!

Det skulle säkert vara bra att producera något som det också finns efterfrågan på.

Man talar alltid om utsläppen från jordbruket. Jag skulle vilja producera på ett sådant sätt att miljön och djuren mår bra!

De
valde
ekologiskt.
Se varför.

Ekologiskt lönar sig faktiskt!

>> [Reetta Kivi,](#)
[ekogrisbonde Högfors](#)

Reetta Kivi
Luomutuottaja
Karkkila

Ekodjuren mår bra!
>> [Mikael Wathén,](#)
[ekomjölkbonde, Hausjärvi](#)

EKO lovar inte enbart en dans på rosor.

Odlaren utsätts inte för bekämpningsmedel.

Det går åt betydligt mindre pengar till att köpa gödsel och bekämpningsmedel.

I övergångsskedet kan produktionen inte ännu säljas som ekologisk.

Ekoskördarna är mindre.

Eko ger ett bättre producentpris!

Gödslingen är en större utmaning.

Bättre stöd!

Jag är med och skapar en mera hållbar framtid!

Jag lär mig nya saker om jordbruket.

Odlingen och i synnerhet ogräsbekämpningen kräver långsiktig planering.

Den ekologiska produktionen övervakas noggrannare.

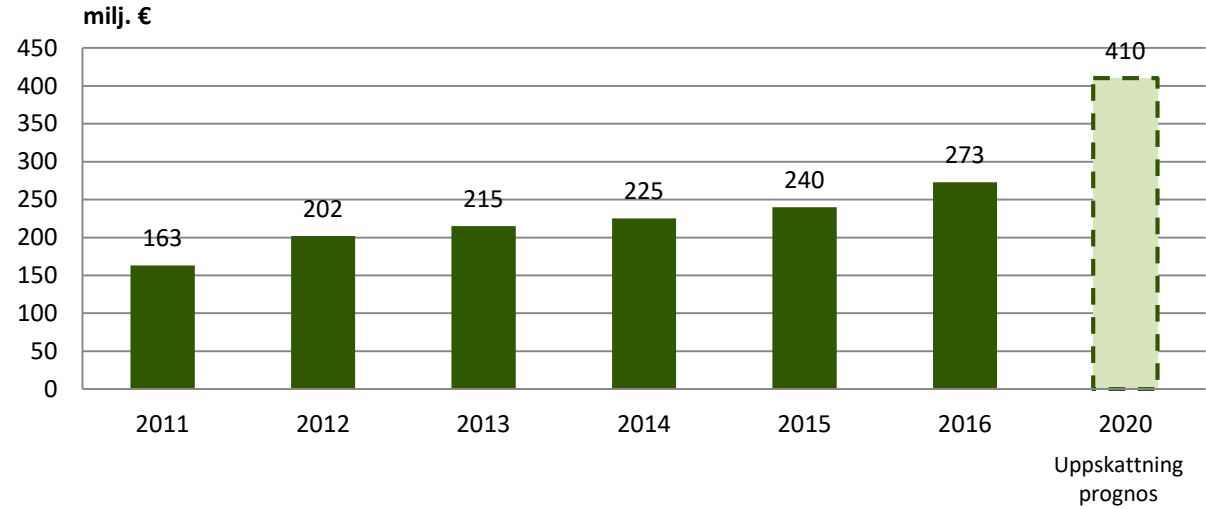
Ekoutsäde är dyrare än konventionellt utsäde.

Det finns efterfrågan på EKOLOGISKT

Ekoprodukterna har bra åtgång och efterfrågan ökar i Finland och utomlands!

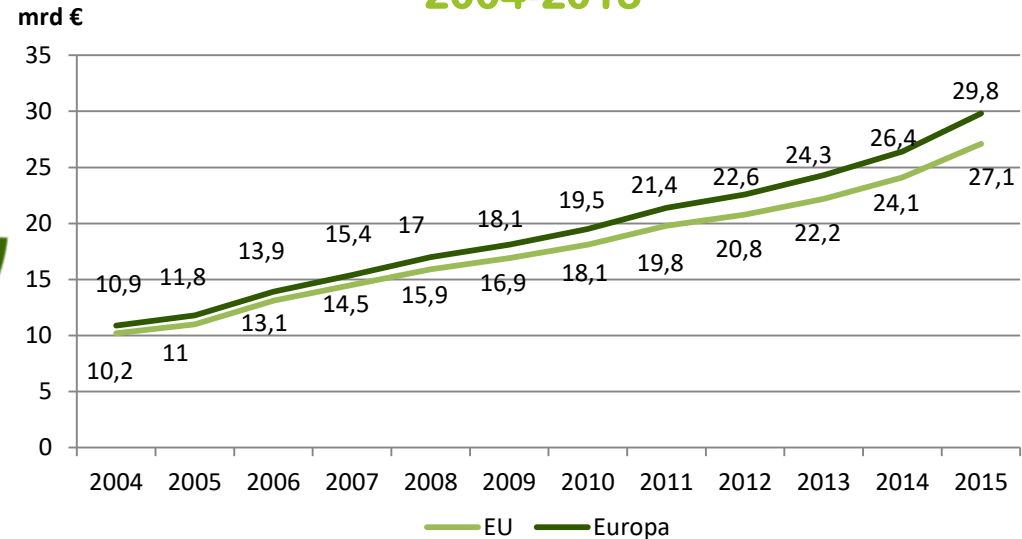
Ansvarsfull produktion är en trend ekoprodukterna är en del av ansvarsfullheten!

Försäljningen av ekoprodukter i Finland 2011-2016

Källa: Pro Luomu ry

Försäljningen av ekoprodukter i Europa 2004-2015

Källa: FiBL & IFOAM – Organics International: The world of organic agriculture. Statistics and emerging trends 2017.

Det behövs mer EKOPRODUKTER

Det behövs mer av många ekoprodukter. Just nu är det brist på t.ex. ekohavre, ekopotatis, ekokött och många ekogrönsaker.

Det lönar sig att fundera på försäljningskanalerna för den egna produkten i planeringskedet. Ska du sälja till industrin, handeln, restauranger eller direkt till konsumenterna? Riktas du dig till närmarknaden eller till ett större marknadsområde?

Det är skäl att kontakta kunderna redan innan produktionen inleds för att ta reda på deras förväntningar. Marknadstänk är förutsättningen för en fungerande affärsverksamhet.

Nätverka med andra ekoodlare och ta väl hand om dina kunder - i samarbete med andra blir saker mycket lättare.

Det är svårt att klara sig helt själv i ekoproduktionen, goda samarbetspartner och kunder är en förutsättning för en lönsam verksamhet.

Paavo Pulkkinen, Lietlahti gård

LANDSBYGD 2020

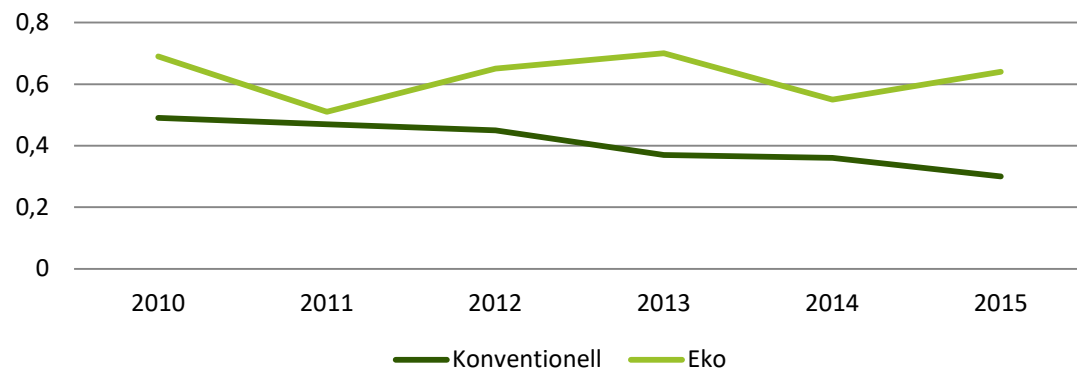
Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

PRO LUOMU

Ekoodling lönar sig

Lönsamheten i ekoproduktionen är bättre än i konventionell produktion, eftersom produktionskostnaderna är lägre och produktpriserna högre i ekoproduktionen.

Lönsamhetskoefficient, alla produktionsinriktningar 2010-2015

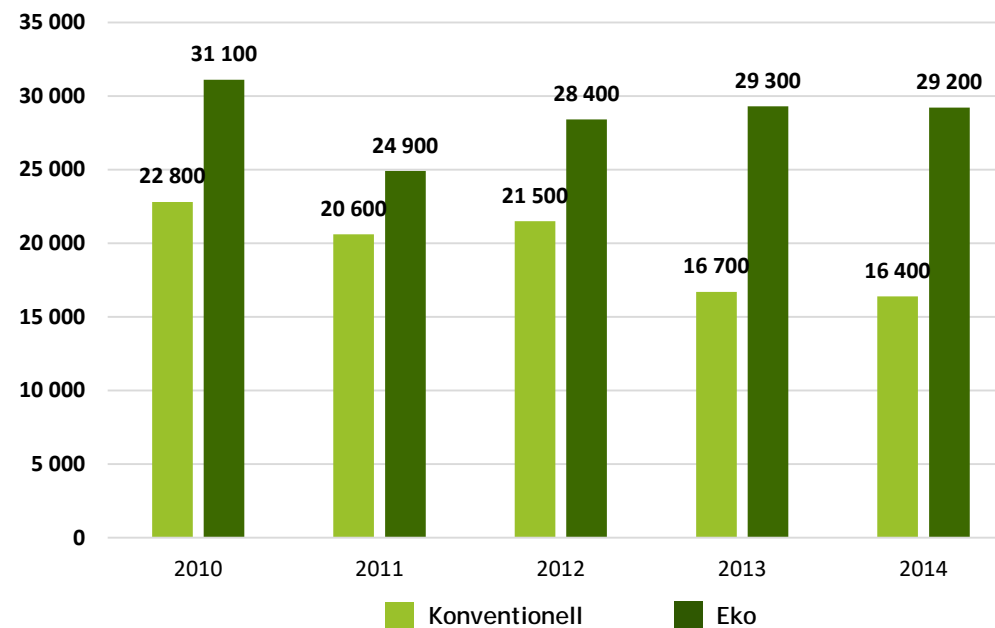

De totala intäkterna räcker till för att täcka alla kostnader när lönsamhetskoefficienten är 1,0.

Källa: Naturresursinstitutet

Den genomsnittliga företagarinkomsten vid ekogårdarna är större än vid konventionella gårdar. Skillnaderna mellan gårdarna och produktionsinriktningarna kan emellertid vara stora.

Företagarinkomst, alla produktionsinriktningar 2010-2014

Företagarinkomst= jordbrukets intäkter - (rörliga och fasta kostnader + avdrag + räntor på skulder)

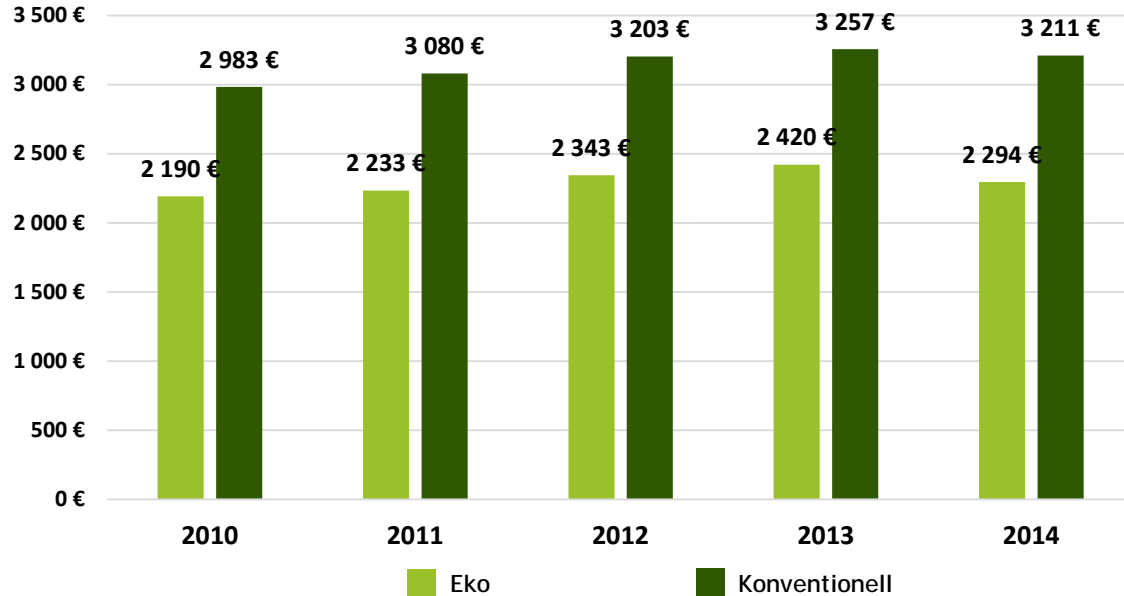
Källa: Naturresursinstitutet

I ekoodling är kostnaderna mindre

Produktionskostnaderna minskar när man slutar använda konstgödsel och bekämpningsmedel.

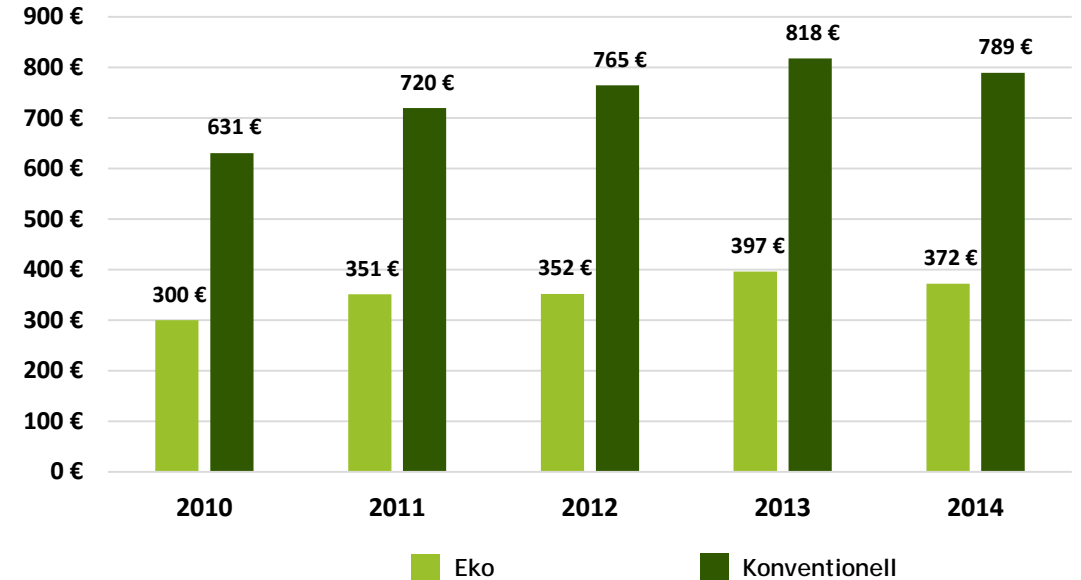
Produktionskostnader per hektar

Produktionskostnader = förnödenhets-, drift-, djurhållnings-, maskin-, arbets- och räntekostnader samt övriga kostnader (bl.a. åkerarrende och försäkringar).

Lähde: Luonnonvarakeskus, kannattavuuskirjanpitoaineisto

Förnödenhetskostnader per hektar

Förnödenhetskostnader = gödsel, kalkning, andra växtodlingskostnader, bränsle, el och inköpt foder.

Förbindelse om ekologisk produktion berättigar till ekostöd

Du kommer väl ihåg att ekogårdarna får förgröningsstöd, trots att de är befriade från alla villkor för förgröning.

Visste du att arealen i förbindelsen kan variera under förbindelseperioden? Det här gör det lättare för arrendeåkrar.

Förbindelsen om ekologisk produktion är femårig och ett villkor är att odlaren hör till kontrollsystemet för ekologisk produktion.

Ekostödets belopp enligt produktionsinriktning	
Växtodling	160 €/ha
Djurproduktion (om minst 0,3 djurenheter/ha)	134 €/ha + 160 €/ha
Frilandsgrönsaker	600 €/ha

Lähde: Maaseutuvirasto

Odlare som övergått till ekoproduktion berättar

På en gård med produktionsdjur måste man planera övergången till ekologisk produktion grundligt. Det är ingen lätt uppgift att planera så att allt konventionellt foder, mineraler och andra produktionsinsatser blir förbrukade. Det är också bra att vänja djuren vid utevistelse i tid och beakta att det tar tid att bygga t.ex. inhägnader. Ta hjälp av någon med erfarenhet och planera omsorgsfullt!
*Arja Peltomäki,
Peltomäen maitotila*

Jag övergick till ekologisk produktion stegvis åren 1994-1996. Jag blev intresserad av de ekologiska principerna och ville specialisera mig. Den stegvisa övergången gjorde att det inte blev något avbrott i försäljningen och att inkomsterna därför inte minskade kännbart under övergångsperioden.
Paavo Pulkkinen, Lietlahden tila

Ekologisk produktion är JORDbruk

I ekologisk odling utgår allt från marken.

När markstrukturen är bra blir skördarna bättre och odlingsväxterna klarar sig bättre i konkurrensen från ogräs.

En bra markstruktur binder dessutom kol och näringsämnen i marken, vilket minskar både klimatförändringen och tillförseln av näringsämnen i vattendrag.

>>Sagt av erfarenhet: Kalle Mattila, Harjun Luomu Oy

>>Ekoodlare Juuso Joonas tips för att förbättra markstrukturen

Växtföljd hjälper vid ogräsbekämpning och gödsling

Växtföljd är nödvändig vid ekologisk odling.

Exempel på växtföljd:

Utöver kvävebindningen förbättrar klöverbullen markstrukturen och frigör näringsämnen från marken. Baljväxter som bonböna och ärt gör växtföljden mångsidigare och bidrar med kväve till växtföljden.

I ekologisk produktion är valet av arter viktigt: t.ex. i klöverbullen effektiveras ogräsbekämpningen genom att man sätter till snabbväxande och skuggande vitklöver och rörsvingel i blandningen. Även hos spannmål är förmågan att konkurrera mot ogräs en viktig egenskap. Ogrästrycket minskar också när man använder växter som skördas vid olika tider, t.ex. höst- och vårspannmål.

Ett blandat växtbestånd av baljväxter och spannmål förbättrar odlingssäkerheten och är till hjälp vid ogräsbekämpningen.

Så här klarade vi ogräsproblemen

Jag övergick till ekoproduktion och märkte att det inte längre går så mycket pengar till ogräsbekämpning! Tidigare betalade jag 7000 € /år för kemiska bekämpningsmedel. Nu betalar jag 1600 € för bränsle, men inbesparingen är fortfarande över 5000 €.

Jaana Elo, Kamparsin luomutila

Ogräshanteringen förutsätter en fungerande växtföljd, noggranna förberedelser av skiftena och kontrollåtgärder vid rätt tidpunkt. Åtgärderna är trädning, fördröjd sådd, flamning, harvning, ogrärensning och myllning. Ogräshanteringen är det mest krävande delområdet i produktionen av ekomorötter och kräver hundratals arbetstimmar per hektar.

Paavo Pulkkinen, Lietlahden tila

EKOLOGISKT är ett certifikat i hållbart jordbruk

Ekologiskt (Luomu) är det enda certifierade kvalitetssystemet i hållbart jordbruk.

Systemet har regler som övervakas av tredje part, som ser till att reglerna följs.

Genom att höra till kontrollsystemet för ekologisk produktion får producenterna ett certifikat som de kan bifoga till sina ekoprodukter vid försäljning.

Kontrollen säkerställer för konsumenterna att produkterna är ekologiska, även om de köper produkterna från avlägsna producenter.

EU:s ekologotyp är obligatoriskt på alla förpackade ekolivsmedel som har framställts inom EU.

Byråkratin är inte omöjlig!

Reglerna och kontrollen medför byråkrati.

Den byråkrati som ekologisk produktion kräver är inte svårare än byråkratin vid konventionell produktion.

Det viktigaste är en systematisk bokföring och att man gör anteckningar varje dag.

Kom ihåg att söka tillstånd i tid om du t.ex. måste använda konventionellt utsäde.

Använd ett "traktorhäfte". När du har vidtagit en åtgärd på åkern, anteckna det alltid i ett litet häfte i traktorn - datum, vad du gjort och på vilket skifte. Häftena blir automatiskt en del av bokföringen.

Jaana Elo, Kamparsin luomutila

Alla har en telefon i fickan. Ta ett foto och gör elektroniska anteckningar. På så sätt ser alla som jobbar på gårdsbruket anteckningarna i realtid.

*Arja Peltomäki,
Peltomäen maitotila*

Byråkratin är bara ett litet tillägg i kraven på journalföring

Ekoförbindelsen kräver information om de insatsvaror och produkter som anländer till gården och lämnar gården, dvs. en lagerbokföring, tillsammans med sammanfattningar, dvs. balansräkningar. Vidare ska man göra upp en ekoplan innan man ansluter sig till kontrollsystemet.

Kraven på journalföring för ekologiska gårdar med produktionsdjur är i princip de samma som för konventionell odling, men du behöver också en djurskötselplan. Kom ihåg att anteckna foder och djur under övergångsperioden och spara byggnadsritningarna.

Man kan gå igenom de dokument som behövs vid ekokontrollen före kontrollen med en ekorådgivare med hjälp av tjänsten Råd 2020. Ekorådgivarnas kontaktuppgifter finns i ett register i Råd 2020.

Handböcker på nätet:

[Maatalouden kirjaamisvaatimukset 2016-2017](#)

[Eviran luomulomakkeet](#) ja [Luomuvalvonta eläintiloilla](#)

Byråkratin kring ekologisk produktion är hanterbar. Kontrollen är viktig för trovärdigheten i ekoproduktionen. Det krävs mycket pappersarbete även i övrigt, så ekoproduktionen skapar bara en liten droppe i havet.
Paavo Pulkkinen, Lietlahden tila

PRO LUOMU

LANDSBYGD 2020

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Hur inleder jag ekologisk odling?

1

Gå en grundkurs i ekologisk odling.

2

Gör upp en övergångsplan för din gård t.ex. med en gårdsrådgivare i Råd 2020.

3

Anslut dig till kontrollsystemet för ekologisk produktion. Anslutningsdagen är den dag då ansökan inkommit till NTM-centralen

5

Gårdsbruksenheten ansluts till kontrollsystemet. Övergångsperioden börjar när man anslutits till kontrollsystemet, ifall den första produktionsgranskningen är godkänd. Efter övergångsperioden får du sälja dina produkter som ekologiska.

4

En inledande kontroll görs på gårdsbruksenheten. Där ingår en första produktionsgranskning.

Kom ihåg att ansöka om ekoavtal, via vilket ekostöd betalas ut. Ansökningstiden går ut i slutet av april, datumet varierar beroende på helgerna. Ansökan skickas till NTM-centralen.

Ytterligare information

LuomuWiki: www.luomuwiki.fi

ProAgrian luomutuotannon hyvät tuotantotavat oppaat:
<https://www.proagria.fi/toimialat/luomutuotanto>

Luomun peruskursseja järjestää ProAgria:
<https://www.proagria.fi/tapahtumat>

Jukka Rajalan (2006) oppikirja Luonnonmukainen maatalous verkossa:
<http://luomu.fi/tietoverkko/luonnonmukainen-maatalous-oppikirja-netissa>

Maaperästä kuuluu! 24.11.2015 6 Tuomas Mattila
<https://www.youtube.com/watch?v=2RpQdLmd8gE>

Maaperästä kuuluu! 24.11.2015 Juuso Joonas
<https://www.youtube.com/watch?v=XeVMuXFArzM>

Neuvo2020- tilaneuvojien yhteystiedot:
<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/tilaneuvonta.aspx>

Under perioden 2015-2020 får avgiftsbelagd rådgivning användas till ett belopp av 7000 euro och då betalar gårsbruksenheten endast mervärdesskattens andel.

Ta del av
diskussionen på
sociala medier
#luomurokkaa

Tack!

Jaana Elo, Luomuliitto

Sari Hiltunen, ProAgria Etelä-Suomi

Kaija Hinkkanen, ProAgria Etelä-Suomi

Hilkka Heikkilä, JAMK, Luomuliiketoiminnan kehittäminen
Keski-Suomessa

Saara Kukkonen, MTK Häme, Kestävää ruokaa ja kasvia
Hämeessä -hanke

Reijo Käki, Luomuneuvoja

Jaana Laurila, Satafood Kehittämisyhdistys ry, Uutta kasvia
luomusta - osaamisella kannattavuutta Satakuntaan

Ann-Sofi Ljungqvist, Projektledare, EkoNu! För ekobranschen
i Svenskfinland

Esme Manns, Uudenmaan ELY-keskus

Päivi Meronen, ProAgria Etelä-Suomi

Arja Peltomäki, Peltomäen maitotila

Paavo Pulkkinen, Lietlahden tila

Jukka Rajala, Helsingin yliopisto/Ruralia-insituutti

Leena Saari, MTK Uusimaa

Micaela Ström, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, EkoNu! -
för ekobranschen i Svenskfinland

Brita Suokas, Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti,
Luomuvalvonta pakollisesta rutiinista vahvuudeksi -hanke

Erkki Vihonen, ProAgria Etelä-Pohjanmaa, Luomuliitto

Thomas Snellman, EkoNu! För ekobranschen i Svenskfinland

